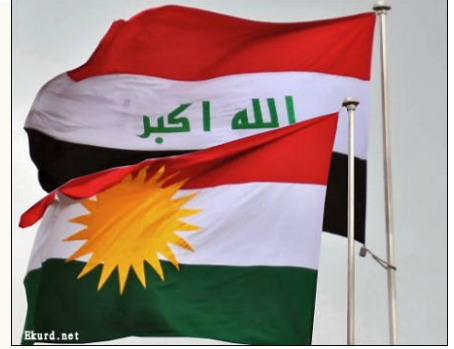

halk: Şabaklar (Irak)

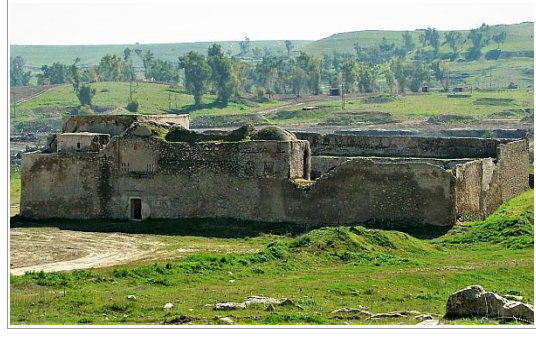
İrak ve Kürdistan (önde) bayrakları

Bugün, Yunus peygamberinin gittiği yere yolculuk yapıyoruz: Ninova. Yunus'un zamanında dünyanın en güçlü devleti iken, Ninova kasabası bugün Irak'taki Musul kasabasının hemen dışında kırık dökük vaziyette duruyor. Arheologlar büyük zahmetle Ninova'nın sur kapısını restore ettiler. Fakat 2016'da fanatik müslüman İŞİD teröristleri onu tamamen yıktılar, putlar gösterirmiş diye.

Musul, Irak'ın kuzeyinde, Türkiye sınırından 100 km uzaklıkta bulunuyor ve Bağdat ile Basra'dan sonra, Irak'ın üçüncü büyük kentidir (nüfusu: 1,7 milyon). Bu bölge artık 'Kürdistan Bölgesel Yönetimi' adıyla Irak'ta 'devlet içinde devlet' gibi bir statüsüne kazandı. Kuzey Irak'tan en fazla Sunni müslüman olan Kürtler yaşıyor. Ama onlarla birlikte Sunni Araplar, hristiyan Ermeniler, Süryaniler ve Kıldaniler, bir de Türkmenler ve Yahudiler yaşıyor.

İrak 1991'den 2017'ye kadar sadece savaş gördü. En korkunç zaman 2014-17 yılları idi: o zaman İŞİD'in, yani radikal müslümanların kontrolünde idi. Müslümanlar herkesi şeriata göre yaşamaya zorladılar. Bütün hristiyanlar kaçtı ve bugüne kadar ancak 50 hane döndü. Dokuz ay süren bir savaştan sonra, Irak hükümeti Musul'u yeniden ele geçirmeye başladı. Sonuç: 30.000 asker ve 40.000 sivil öldü.

Musul ancak şimdi kendine geliyor. Savaşın izleri hala da her yerde görünüyor.

*İŞİD bu iki tarihsel binayı tamamen yok etti:
Ninova sur kapısı - Mar-Elia (İrak'ta en eski hristiyan manastır)*

Musul'un kenar mahallelerinden 100 km kuzeye kadar uzanan bölgede Şabak halkı yaşıyor. Şabaklar aslında Kürtlerin bir alt grubudur. 500.000 kişilik bu halk grubu Kürtçe'nin Zaza dialektine benzer, 'Şabaki' denilen bir dil konuşuyor.

Şabaklar da 40 yıldan beri baskı ve eziyet görüyorlar. Saddam Hüseyin'in diktatörlük zamanında, açıkça "biz Kürtüz" dediler ve 1987'de ceza olarak asıl memleketinden sürüldüler. Saddam Hüseyin onları araplaştırmak istedi ve ceza olarak büyük kamplara gönderip hapsetti. O zaman en azında 1200 Şabak hayatını kaybetti.

2014'te İŞİD gelince, Şabaklara "Siz Şiiler hepsi kafirsiniz" dediler. Üç gün müddet tanıdılar, kendi köylerini terk etsinler. Ondan sonra ya Sunni müslümanlığını kabul ettiler, yada öldürüldüler.

İŞİD kovulduktan sonra, bölgedeki Kürtler hükümete geçti. Ama onlar da Şabakları bir halk olarak kabul etmediler. Onların diline saygı göstermeyip herkesi kendileri gibi yapmaya başladılar.

Ama Şabaklar zaten Kürtlerin bir alt grubu değil miydi? O zaman problem nerede? Problem dinde: kuzey Irak'taki Kürtler hemen hemen hepsi Sunnidir; Şabaklar ise Şiilerdir. (Sunni-Şii ayrımını daha iyi anlamak için bu serinin 3. günündeki dosyayı indir). Yeni Kürdistan hükümeti de azınlıklarla uğraşmak istemeyip herkesi 'kürtleştirilmeye' bakıyor.

Şabakların yaşamı gerçekten zordur. Zaten bütün Irak'ta ekonomi zayıfladı. Çiftçi olarak köylerde geçimini sağlamaya çalışıyorlar, yada kasabalarda en basit işleri yaparlar.

Dua edelim:

- Şabakların dilinde ne İncil, ne de onun bir parçası, hatta tek bir broşür bile yok. Bir an önce bu işi üstlenen bir tercüman bulunsun.
- Şabaklar bir kimlik arayışı içerisinde. Kürtlerin ortasında kendi kültürünü, kendi özünü nasıl koruyabilecekler ? Dua edelim, İsa Mesih'te yeni bir kimlik bulsunlar. Müjde bir halkın içinde yayılırsa, her zaman kendi dillerine, kendi kültürüne daha sıkı sarılmaya başlarlar.
- Dua edelim ki, gittikçe daha fazla Şabaklar, Yunus gibi dua edebilsinler, Rabden cevap da alsınlar: “Ya RAB, sıkıntı içinde sana yakardım, Yanıtladın beni. Yardım istedim ölümler diyarının bağrından, Kulak verdin sesime.” (Yunus 2:2)

